

ĐỔI MỚI ĐỂ PHÁT TRIỂN NHÀ TRƯỜNG

PGS.TS. Phan Quang Thế

Phó Hiệu trưởng

Trường Đại học Kỹ thuật Công nghiệp Thái Nguyên

Dưới ánh sáng của đường lối đổi mới do Đảng Cộng sản Việt Nam khởi xướng và lãnh đạo từ năm 1986, ngành Giáo dục nước ta nói chung và Giáo dục bậc Đại học nói riêng đã có những chuyển biến đáng khích lệ. Trường Đại học Kỹ thuật Công nghiệp - một cơ sở đào tạo và nghiên cứu khoa học của đất nước - cũng đạt được rất nhiều thành tích trong công cuộc đổi mới này. Trường ta đã có những chuyển biến tích cực trên nhiều mặt như đổi mới về nhận thức và tư duy, đổi mới về ngành nghề đào tạo, đổi mới về quy mô đào tạo, đổi mới về nội dung và chương trình đào tạo. Những thành tích về đổi mới nói trên đã góp phần quan trọng đưa trường ta liên tục dẫn đầu về thi đua trong các đơn vị của Đại học Thái Nguyên và năm 2009 đã được Bộ Giáo dục và Đào tạo đề nghị Nhà nước tặng thưởng danh hiệu Anh hùng Lao động.

Đầu tiên phải nói đến **đổi mới về nhận thức và tư duy**. Đây chính là khâu then chốt quyết định sự thành công của cả quá trình đổi mới nhà trường. Về mặt nhận thức và tư duy, có thể nói chúng ta đã có nhiều thay đổi tích cực. Thứ nhất, chúng ta đã thay đổi được tư duy từ “Lấy người dạy làm trung tâm” sang “Lấy người học làm trung tâm”. Từ chỗ, người thầy định hướng nghiên cứu, truyền đạt kiến thức một cách áp đặt cho sinh viên, chúng ta đã chuyển sang để người học tự khai phá tri thức, tự nghiên cứu, còn người thầy chỉ đóng vai trò hướng dẫn và cung cấp thông tin v.v. Thứ hai, chúng ta đã làm thay đổi hẳn nhận thức về kỷ luật lao động, tính nghiêm túc trong lao động. Từ chỗ bỏ giờ, dạy bù tùy tiện; vào muộn, ra sớm tiết học hàng chục phút vẫn cảm thấy bình thường đến chỗ các thầy cô giáo đều tự cảm thấy rất áy náy khi vào, ra lớp muộn dù chỉ một vài phút và khi bận việc, các thầy cô cũng cố gắng tự bố trí không muốn nhờ người khác dạy thay. Bên cạnh đó, việc đổi mới về nhận thức và tư duy còn thể hiện ở nhận thức về tầm quan trọng của việc học tập nâng cao trình độ chuyên môn, trình độ ngoại ngữ và tin học. Tinh thần học tập suốt đời không chỉ ở các giảng viên trẻ mà ngay cả các bậc trung, cao niên cũng rất đáng khâm phục. Cái tư duy “com chấm com” trong những năm 70 và 80 của thế kỷ 20 đã qua rồi. Tư duy “phải học cao học, phải làm nghiên cứu sinh, phải giỏi ngoại ngữ” đã trở nên rất bình thường và quen thuộc đối với mọi người. Nhận thức của sinh viên trong trường cũng thực sự trở nên tích cực. Sinh viên đã từng bước thích nghi với học tập, nghiên cứu và rèn luyện trong môi trường tín chỉ; hiện tượng đánh nhau, nghiện hút không còn phổ biến như những năm trước đây.

Thành công thứ hai là thành công về **đổi mới ngành nghề đào tạo**. Từ chỗ trường chỉ có hai ngành Cơ khí chế tạo máy và Điện khí hóa xí nghiệp công nghiệp nay chúng ta đã có 22 ngành và chuyên ngành. Ví dụ: khoa Cơ khí có các ngành Chế tạo máy, Kỹ thuật cơ khí, Cơ điện tử, Cơ khí luyện kim cán thép, Cơ khí động lực và Công nghệ vật liệu; Khoa Điện có các ngành Tự động hóa xí nghiệp công nghiệp, Hệ thống điện, Kỹ thuật Điện và Thiết bị điện; Khoa Điện tử có các ngành Điều khiển tự động, Điện tử viễn thông, Kỹ thuật điện tử và Kỹ thuật máy tính; Khoa Quản lý Công nghiệp và Môi trường có các ngành Quản lý Công nghiệp, Quản lý công thương, Kỹ thuật Môi trường, Kỹ thuật công trình xây dựng, Kế toán doanh nghiệp; Khoa Sư phạm Kỹ thuật có các ngành Sư phạm kỹ thuật cơ khí, Sư phạm kỹ thuật điện, Sư phạm kỹ thuật tin học. Đổi mới về ngành nghề đào tạo là một trong các yếu tố góp phần thu hút thêm sinh viên, đẩy quy mô đào tạo của nhà trường lên cao vì sinh viên có rất nhiều ngành nghề để chọn lựa. Tuy nhiên, để Nhà trường thực sự phát triển mạnh mẽ chúng ta phải có chính sách ưu tiên thỏa đáng để phát triển những ngành còn non trẻ, những ngành còn ít sinh viên có nguyện vọng theo học.

Một thành công về đổi mới của trường ta mà không thể không nhắc đến là **đổi mới về quy mô đào tạo**. Có thể nói chưa bao giờ quy mô đào tạo của trường lại to lớn như bây giờ. Hiện chúng ta có hơn 11.000 sinh viên chính quy và hơn 7.000 sinh viên hệ vừa làm vừa học trong điều kiện cơ sở vật chất tăng lên không nhiều so với mấy năm gần đây. Quy mô đào tạo phát triển đã góp phần vào sự phát triển của nhà trường và góp phần cải thiện đời sống của giảng viên và cán bộ viên chức. Tuy nhiên, với quy mô đào tạo lớn như thế, chúng ta cũng còn nhiều điều phải quan tâm như vấn đề đảm bảo và nâng cao chất lượng đào tạo, đổi mới công tác quản lý sinh viên, đổi mới tổ chức đào tạo v.v.

Đây là một quá trình tốn công sức và thời gian. Thực tiễn cuộc sống buộc chúng ta phải chấp nhận tăng quy mô trước và đồng thời từng bước nâng cao chất lượng đào tạo.

Đổi mới về nội dung và chương trình đào tạo là vấn đề mà Đảng ủy, Ban giám hiệu trường rất quan tâm. Chính vì thế mà chúng ta đã thực hiện rất tốt vấn đề này. Chúng ta đã chuyển đổi thành công tổ chức đào tạo từ học phần niên chế sang đào tạo theo hệ thống tín chỉ một cách triệt để. Trường ta đã cấu trúc lại 22 chương trình đào tạo đại học mang tính kế thừa, tiếp cận với nền giáo dục hiện đại của thế giới và đặc biệt là tạo nên tính liên thông dọc và ngang cao. Thêm vào đó, nhà trường đã được nhà nước phê duyệt 2 chương trình tiên tiến (chương trình Kỹ thuật Cơ khí và Kỹ thuật Điện) trong số 35 chương trình tiên tiến của cả nước. Việc đổi mới nội dung và chương trình đào tạo vừa góp phần nâng cao vị thế và uy tín của nhà trường, vừa tạo điều kiện để nâng cao chất lượng đào tạo và quy mô đào tạo, đồng thời tạo điều kiện cho người học có thể học theo năng lực và hoàn cảnh cụ thể của cá nhân, học cùng một lúc hai chương trình, học liên thông từ cao đẳng lên đại học.

Thực tiễn đã chứng tỏ hướng đi và cách làm của trường chúng ta là hoàn toàn đúng đắn. Sự đổi mới trên các mặt đã góp phần quan trọng vào sự phát triển của nhà trường. Cơ sở vật chất nhà trường khang trang, đẹp đẽ. Đời sống của giảng viên, cán bộ viên chức trong trường đã được cải thiện rõ rệt. Đội ngũ giảng viên của nhà trường ngày càng đông về số lượng và mạnh về chất lượng. Bên cạnh những thuận lợi, chúng ta còn phải tiếp tục giải quyết không ít những khó khăn trở ngại nảy sinh trong quá trình đổi mới và phát triển nhà trường. Tuy nhiên, hơn bao giờ hết, tất cả chúng ta cần phải nỗ lực cố gắng, sát cánh bên nhau để thực hiện đổi mới vì chỉ có đổi mới thì nhà trường mới có thể phát triển. Đổi mới không chỉ là công việc của lãnh đạo của Nhà trường, lãnh đạo các đơn vị trong trường mà nó là nhiệm vụ chung của tất cả giảng viên và cán bộ viên chức nhà trường. Chúng ta quyết tâm ***đổi mới để phát triển nhà trường***.